

**Selectieadvies archeologische monumentenzorg
 Gemeente Meierijstad**

**Pastoor van Erpstraat te Schijndel
 Bureauonderzoek en Inventariserend
 Veldonderzoek d.m.v. boringen**

Antea Group Archeologie 2017/185

***Antea
 (conceptversie rapport)***

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	23-05-2019	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	23-05-2019	SM
Controle Gemeente Meierijstad	Karlijn Kersten	medew. gebiedsontwikkeling Erfgoed (Monumenten, Archeo- logie & Cultuurhistorie)	23-05-2019	KK

1. Inleiding

In opdracht van Croonenburo5 heeft Antea in december 2017 een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor het plangebied Pastoor van Erpstraat 2-8 te Schijndel in de gemeente Meierijstad.

De locatie wordt herontwikkeld van een religieuze woon-zorginstelling naar reguliere woningen. Bij zowel de sloop als de bouw vinden bodemverstoringende werkzaamheden plaats. Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan *Kom Schijndel* en heeft een dubbelbestemming met een waarde 2 voor archeologie. Volgens gemeentelijk beleid is een omgevingsvergunning nodig bij bodemverstoringende werkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 100 m² en een diepte van meer dan 0,3 m -mv. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 0,63 ha. Aangezien de ontwikkeling beide grenzen overschrijdt, is bij de aanvraag van een omgevingsvergunning archeologische onderbouwing vereist. Dit rapport geeft invulling aan die eis.

De gemeente Meierijstad is - als bevoegde overheid - nu gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 0,63 ha. Het wordt aan de noordzijde begrensd door de Pastoor van Erpstraat, aan de westzijde door de Jos van de Schoorstraat en aan de zuidwestelijke hoek door de Conventstraat. In oostelijke richting loopt het plangebied tot en met het gebouw aan de Pastoor van Erpstraat 2. Verspreid over het terrein staan enkele gebouwen. In het midden van het plangebied bevinden zich een pleintje, parkeerplaatsen en grasvelden met struikgewas. Voor de locatie en exacte begrenzing ervan wordt verwezen naar het rapport van Antea, zie onder.

1.2 Aard van de bedreiging

Bij zowel de sloop als de bouw vinden bodemverstoringende werkzaamheden plaats; naar verwachting wordt de grond verstoord tot op de standaard bouwdiepte, te weten tot op ca. 0,5-1,0 m -mv. Bij het opstellen van dit rapport waren situering en exacte dieptes van de voorgenomen herontwikkeling nog niet bekend. De oorspronkelijke bodem en daarmee eventueel aanwezige archeologische resten kunnen daarbij worden verstoord.

2. Archeologisch onderzoek

Antea heeft het onderzoek in december 2017 uitgevoerd; resultaten zijn vastgelegd in het rapport : *Nater, C.I., en G.J.A. Sophie : Pastoor van Erpstraat te Schijndel - Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen - Antea Group Archeologie 2017/185 - conceptversie - 22 februari 2018.*

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek (protocol 4002) en een inventariserend veldonderzoek middels boringen, verkennende fase (protocol 4003). Alle werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de BRL 4000 met daarin besloten de KNA, vigerende versie 4.0.

Doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van reeds bekende waarnemingen, historische kaarten, bodemkundige gegevens e.d. Een gespecificeerd verwachting gaat in op de mogelijke aanwezigheid, het karakter, de omvang, datering en eventuele (mate van) verstoring van archeologische waarden binnen het plangebied.

Doel van het booronderzoek (verkennende fase) is het vaststellen van de mate van intactheid van het bodemprofiel en daarmee de verwachting uit het bureauonderzoek te toetsen. Op basis van de resultaten van het booronderzoek kan of het verwachtingsmodel worden bevestigd, of bijgesteld. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 20 februari 2018. In het plangebied zijn 4 boringen gezet met behulp van een Edelman-boor (diam. 8 cm) tot in de onverstoorde C-horizont van het dekzand. De boorkolommen zijn beschreven volgens NEN5104/ASB.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Op basis van het bureauonderzoek geldt voor het plangebied een *hoge* archeologische verwachting, met name voor de periode Late Middeleeuwen t/m Nieuwe Tijd. Het is echter niet uit te sluiten dat er ook uit eerdere periodes nog resten aanwezig zijn. Het is mogelijk dat de bodem reeds

(deels) verstoord is door de huidige bebouwing, maar dit is op basis van bureauonderzoek alleen niet met zekerheid te zeggen. De aanwezigheid van archeologische sporen is sterk afhankelijk van het feit of de bodem in het plangebied verstoord is geraakt door bebouwing of andere grondwerkzaamheden. Dit kan niet worden bepaald door bureauonderzoek alleen. Wij (Antea) adviseren dan ook om een verkennend booronderzoek uit te voeren om de mate van intactheid van de bodemopbouw en eventueel aanwezige archeologische lagen te bepalen. Op die manier kan een gefundeerd advies worden gegeven over de impact van de herinrichting van het gebied en de noodzakelijke archeologische onderzoeken die daarvoor moeten worden uitgevoerd.

Het booronderzoek toonde aan dat de bodemopbouw in het plangebied gekenmerkt wordt door een dik, geroerd antropogeen dek (Aan-horizont). De top van de C-horizon is in de sterk gehomogeniseerde, puinhoudende A-horizont waarin opgenomen tot onder het potentieel archeologisch niveau. Deze A-horizont is het resultaat van bodemingrepen in het verleden waarbij de bodemopbouw in ieder geval tot 1,3 m -mv - maar soms ook aanmerkelijk dieper - geroerd is. Dit is daarbij voorbij een eventueel aanwezig archeologisch vlak dat redelijkerwijs tussen de 0,6 en 1,2 m verwacht had mogen worden. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, anders dan puinresten. Afwezigheid van indicatoren kan in dit geval echter niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een vindplaats. De mate van verstoring van het bodemprofiel is hiervoor wel een belangrijke aanwijzing.

2.3 Advies Antea

Tijdens het veldwerk is gebleken dat de bodem tot tenminste 1,30 m -mv en op tenminste twee plaatsen dieper geroerd is. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van een vindplaats. De kans op het aantreffen van intacte waarden wordt dan ook zeer gering geacht. Niet uitgesloten kan worden dat er resten in de bouwvoor terecht zijn gekomen, maar deze liggen dan inmiddels uit context en zullen (zwaar) beschadigd zijn. Daarmee kunnen deze resten niet worden aangemerkt als een indicatie voor een potentieel behoudenswaardige vindplaats.

De aanbeveling luidt dan ook om de ontwikkeling in het plangebied mogelijk te maken zonder archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Er is geen noodzaak tot vervolgonderzoek of het behouden van de Waarde Archeologie op het plangebied in het bestemmingsplan.

Bovenstaande betreft een selectieadvies (van Antea). Het hierop nemen van een selectiebesluit is voorbehouden aan de bevoegde overheid, in deze de gemeente Meierijstad.

Ook voor vrijgegeven (delen van) plangebieden bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Het betreft dan vaak kleine sporen of resten die niet door middel van een booronderzoek kunnen worden opgespoord. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de Minister (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: tel. 033-4217456). Een vondstmelding bij de gemeentelijk of provinciaal archeoloog kan ook.

3. Beoordeling rapportage namens/door de Gemeente Meierijstad

Het rapport is opgesteld volgens de huidige wet- en regelgeving. Het bevat voldoende informatie om tot een selectieadvies/-besluit te komen.

3.1 Selectieadvies Gemeente Meierijstad

Gezien het voorgaande kan de gemeente instemmen met de inhoud en de strekking van het rapport. De archeologische verwachting voor het plangebied kan worden bijgesteld tot *laag* voor alle perioden; derhalve wordt verder onderzoek binnen de AMZ-cyclus niet noodzakelijk geacht.

Verder neemt de gemeente het advies van Antea over aangaande het mogelijk alsnog voorkomen van zogenaamde “toevalsvondsten” en de wettelijk gezien juiste omgang daarmee :

“ ... Er bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Het betreft dan vaak kleine sporen of resten die niet door middel van een booronderzoek kunnen worden opgespoord. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de Minister (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: tel. 033-4217456). Een vondstmelding bij de gemeentelijk of provinciaal archeoloog kan ook.” In de praktijk kan melding het beste direct plaatsvinden bij de gemeente.